

απόψεις

Πάσχα, σπίτι, λοιπόν...

Οι Απόψεις του παρόντος τεύχους, όπως και οι Απόψεις των δύο προηγούμενων τευχών, γράφονται από το σπίτι. Οι παρούσες γράφονται κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας. Μιας Μεγάλης Εβδομάδας, που τουλάχιστον οι μετακατοχικές γενιές δεν έχουν ξαναζήσει. Ενός Πάσχα, που το ζητούμενο είναι να βαδίσουμε ενάντια στη φύση μας και αντί να συν-κοινωνήσουμε, καλούμαστε να παραμείνουμε απομονωμένοι κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό.

Οι συνθήκες που βιώνουμε είναι έκτακτες και κυρίως υπαγορεύονται από ανάγκη. Από το σύνολο των όσων γίνονται γνωστά, συνάγεται το συμπέρασμα ότι προς το παρόν η ανθρωπότητα αμύνεται κτίζοντας τείχη και δεν γνωρίζει πώς ακριβώς θα κινηθεί την επόμενη ημέρα. Πρωταρχικό, σήμερα, μέλημα είναι η διασφάλιση της βιολογικής επιβίωσης, χωρίς να είναι ευχερής ο οποιοσδήποτε προγραμματισμός για το μέλλον. Καθώς, αν δεν βρεθεί εμβόλιο ή έστω ανασχετική θεραπεία, κανείς δεν γνωρίζει πώς θα είναι η επόμενη ημέρα.

Στις συνθήκες αυτές, ξανασκεφτόμαστε τις ουσιώδεις δομές της κρατικά οργανωμένης κοινωνίας μας. Ουσιώδεις δομές, που αποτυπώνονται στο Σύνταγμα. Πρωταρχική πρόβλεψη του οποίου είναι ο σεβασμός στην ανθρώπινη αξία¹. Και είναι πρωταρχική πρόβλεψη, καθώς η Πολιτεία υπάρχει, προκειμένου να εξυπηρετεί τον άνθρωπο και την αξία του. Επομένως, ο σεβασμός στην αξία του ανθρώπου δεν συνιστά μόνο το κεφαλαιώδες ατομικό δικαίωμα του κάθε πολίτη. Αλλά επιπρόσθετα, συνιστά και γενική αρχή, η οποία υποχρεώνει την Πολιτεία να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για την εξασφάλιση της αξίας αυτής. Και ως αξία, ορίζεται το σύνολο των ιδιοτήτων που συγκροτούν τον άνθρωπο. Επομένως, υποχρέωση της Πολιτείας είναι εκτός από τον σεβασμό στην ελεύθερη ανάπτυξη του κάθε ανθρώπου, επιπρόσθετα και η λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για τη διασφάλιση των συνθηκών επιβίωσης του και ευζωίας του. Άλλωστε, για τον λόγο αυτό, το σύνολο των δικαιωμάτων του ατόμου τελεί υπό την εγγύηση του κράτους². Και για τον λόγο αυτό, σε έκτακτες και περιορισμένες χρονικά συνθήκες ανάγκης, τα περιοριστικά επιμέρους ελευθεριών και δικαιωμάτων μας μέτρα είναι ανεκτά, καθώς εξυπηρε-

¹ Άρθρο 2 παρ. 1 Σ.: 1. «Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας».

² Άρθρο 25 παρ.1 Σ.

τούν το όλο, δηλαδή τη διασφάλιση της ανθρώπινης ζωής – αξίας. Ακριβώς, η αρχή της αναλογικότητας επιτρέπει έως και επιβάλλει τη λήψη τους³.

Αυτό προσπαθεί να μετουσιώσει σε πράξη η ελληνική Πολιτεία, κατά τις κρίσιμες συνθήκες που βιώνουμε. Ευτυχώς για όλους μας, φαίνεται ότι προς το παρόν τα μέτρα που έχουν ληφθεί και η συμμόρφωσή μας σε αυτά έχουν εξυπηρετήσει αυτόν τον σκοπό. Η καμπύλη επιπεδώνεται και ο ρυθμός αύξησης της μετάδοσης του ιού τελεί υπό έλεγχο. Παράλληλα, με αυξημένα αντανακλαστικά η Κυβέρνηση επιλέγει να θυσιάσει αποθέματα και να εγκαταλείψει σχεδιασμούς και στο μέτρο του δυνατού να χορηγήσει στις δομές υγείας και στους πολίτες, οικονομικές ενισχύσεις⁴. Μάλιστα, κατά τη συγκριτική με άλλες προηγμένες χώρες επισκόπηση των μέτρων, φαίνεται ότι η χώρα μας ανταποκρίθηκε γρήγορα και αποτελεσματικά στην πρόκληση της οικονομικής στήριξης των δομών της και των πολιτών της⁵.

Όμως, η μέριμνα της Πολιτείας, που συνιστά όπως προαναφέραμε συμμόρφωσή της σε πρωταρχική της υποχρέωση, δεν αρκεί. Επιβάλλεται και η από εμάς τους πολίτες της Πολιτείας αυτής, μέριμνα. Η ατομική αυτή μέριμνα συνιστά εξάλλου συνταγματική μας υποχρέωση. Υποχρέωση, δηλαδή, που όλοι και ο καθένας από εμάς που φέρει την ιδιότητα του πολίτη της χώρας μας, έχουμε αποδεχτεί. Η υποχρέωσή μας αυτή προβλέπεται στο άρθρο 25 του Συντάγματός μας, με το οποίο ακριβώς θεσμοθετείται η προσωπική μας ευθύνη έναντι των συμπολιτών μας και του κοινωνικού συνόλου⁶. Υποχρεούμαστε όλοι να πράξουμε ό,τι είναι απαραίτητο για να προστατεύσουμε τον κάθε συμπολίτη μας και το κοινωνικό σύνολο.

Άλλωστε, υπό τις σημερινές συνθήκες, το να το πράξουμε συνιστά εκτός από συνταγματική μας υποχρέωση και ύψιστη εκδήλωση κοινωνικής αγάπης. Για τους λόγους αυτούς, μείνετε μέσα και γιορτάστε μόνοι.

Ας θυμόμαστε αυτό το Πάσχα, ως ένα Πάσχα που πραγμάτωσε την έννοια της θυσίας και της αγάπης. Παρά το γεγονός ότι το περνάμε μόνοι, ας μείνει στη συνείδησή μας, ως το Πάσχα που βρεθήκαμε πολύ – πολύ κοντά ο ένας με τον άλλο.

ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΣΑΣ!

ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ!!!

Ασπασία Μάλλιου

³ Άρθρο 25 παρ.1 Σ.

⁴ Βλ. συγκεντρωτική παρουσίαση των φορολογικών μέτρων από την αρχή της επιδημίας έως και τις 15.4.2020, στις σελ. 417 επ. παρόντος τεύχους. Παρά τις δυσχερείς συνθήκες, το ΔΦΝ δημιούργησε ειδικό πεδίο στην ηλεκτρονική του έκδοση, η οποία ενημερώνεται καθημερινά για κάθε νέο μέτρο. Με τον τρόπο αυτόν, οι συνδρομητές μας μπορείτε να έχετε άμεση ενημέρωση στο www.dfn.gr

⁵ Αναλυτικός συγκριτικός πίνακας μέτρων που έλαβαν αρκετές χώρες δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της δικηγορικής εταιρείας «ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ ΒΕΚΡΗΣ» (www.potamitisvekris.com) και στο ειδικότερο πεδίο που είναι αφιερωμένο στον ιό.

⁶ Άρθρο 25:

«1. Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας.

2. Η αναγνώριση και η προστασία των θεμελιωδών και απαράγραπτων δικαιωμάτων του ανθρώπου από την Πολιτεία αποβλέπει στην πραγμάτωση της κοινωνικής προόδου μέσα σε ελευθερία και δικαιοσύνη.

3. Η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος δεν επιτρέπεται.

4. Το Κράτος δικαιούται να αξιώνει από όλους τους πολίτες την εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης.»